

Список використаних джерел

1. Як вберегти психічне здоров'я під час війни? URL: <http://nashamama.com/psycholog/52367yak-zberegti-psihichne-zdorovya-pid-chas-viini.html>
2. Психологія війни. Як знайти сил і не втратити здоровий глузд. URL: https://lb.ua/blog/natalia_aliushyna/512605psihologiya_viyni_yak_znayti_sili_i.html
3. Психологія воєнного часу: що робити з війною всередині нас. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3421115-psihologiya-voennogo-casu-so-robiti-z-vijnou-vsередini-nas.html>
4. Як життя в умовах війни впливає на психоемоційну стабільність людини. URL: <https://suspilne.media/238315-bijsa-tikaj-abo-zavmri-ak-zitta-v-umovah-vijni-vplivae-na-psihoeemocijnu-stabilnist-ludini>
5. Есе «Я і війна». URL: <https://volga.lutsk.ua/view/50779/>
6. Інтерв'ю з психологинею про емоції під час війни. URL: <https://life.pravda.com.ua/health/2022/07/26/249711/>
7. Як війна впливає на ментальне здоров'я українців. URL: <https://espreso.tv/psikhoterapevtka>

Шинкаренко Аліна Олександрівна,
здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра навчально-наукового
інституту № 3 Національної академії
внутрішніх справ
Науковий консультант:
старший викладач кафедри вогневої
підготовки Національної академії
внутрішніх справ, кандидат юридичних
наук **Федченко О. С.**

ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ЗБРОЇ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Легалізація зброї є складною та спірною темою в Україні та в світі. Одні сторони стверджують, що легалізація зброї може знизити кількість злочинів, пов'язаних зі зброєю, тоді як інші переконані в тому, що це може підвищити рівень насильства. У даній науковій роботі ми дослідимо різні аспекти легалізації зброї в Україні та надаємо відповіді на запитання, чи може легалізація зброї покращити безпеку громадян, які наслідки це може мати для суспільства, і чи є легалізація зброї взагалі

ефективним рішенням. Особливу увагу ми приділимо легалізації зброї в Україні в умовах воєнного стану, так як є запит населення на володіння зброєю для захисту себе, своїх рідних, своєї держави.

Для вивчення проблеми легалізації зброї в Україні необхідно звернутися до аналізу довоєнної статистики злочинів, пов'язаних зі зброєю, в Україні. За даними МВС України, у 2021 році зареєстровано 11 436 злочинів, пов'язаних зі зброєю. Це на 9,8 % менше, ніж у 2020 році. Водночас, в 2021 році в Україні було зареєстровано 4775 випадків самовільного набуття зброї, що на 3,3% менше, ніж у 2020 році. Нажаль, подібною статистикою, починаючи із 24 лютого 2022 року ми не володіємо. Порівнявши ці дані зі статистикою злочинів, пов'язаних зі зброєю, в інших країнах, ми прийшли до висновку, що ступінь злочинності, пов'язаної зі зброєю, в Україні в цілому є не високими, ніж в більшості країн зі схожими правилами володіння зброєю та у тих країнах, де зброя заборонена. На мою думку, це може бути пов'язано з відсутністю належного контролю за зброєю, зокрема з володінням та перевезенням незаконної зброї, а також з недостатнім рівнем навчання громадян з безпеки володіння зброєю.

Деякі сторони аргументують, що легалізація зброї в Україні може покращити безпеку громадян. Основні аргументи за легалізацію зброї включають:

1. Зброя являє собою засіб самозахисту. Людина може використовувати зброю для захисту себе та своїх близьких у випадку нападу.

2. Легалізація зброї може знизити кількість злочинів, пов'язаних зі зброєю. Злочинці будуть боятися нападати на людей, які мають зброю, оскільки їх можуть убити або поранити.

3. Легалізація зброї може допомогти у боротьбі з тероризмом. Люди, які мають зброю, можуть допомогти владі виявити терористів та нейтралізувати їх.

4. Легалізація зброї може допомогти у боротьбі із ворожими збройними формуваннями. Наявність зброї полегшить створення партизанських та добровольчих загонів під час воєнного стану.

5. Легалізація зброї може допомогти у збереженні порядку. Люди, які мають зброю, можуть допомагати правоохоронним органам в збереженні порядку та боротьбі зі злочинністю.

На мою думку, легалізація зброї в Україні може допомогти зменшити кількість злочинів, пов'язаних зі зброєю, якщо це супроводжуватиметься належним регулюванням та контролем. Також, люди, які мають зброю, можуть стати більш відповідальними та обережнішими, знаючи, що вони несуть відповідальність за її використання.

З іншого боку, легалізація зброї може стати причиною збільшення кількості нещасних випадків зі зброєю та сприяти поширенню збройних конфліктів. Тому важливо ретельно вивчити позитивні та негативні наслідки перед прийняттям рішення про легалізацію зброї в Україні.

До початку повномасштабного військового вторгнення з боку РФ на територію України, у Верховній Раді України були зареєстровані декілька законопроектів щодо легалізації зброї. Розглянемо проект Закону «Про право на цивільну вогнепальну зброю».

Метою проекту Закону є встановлення правил та порядку володіння та носіння цивільної вогнепальної зброї громадянами України з метою забезпечення їх особистої безпеки та захисту власності. Закон передбачає відповідальність за недодержання встановлених правил володіння та носіння зброї.

Проект Закону містить такі основні положення:

- визначення категорій цивільної вогнепальної зброї та умов її володіння та носіння;
- вимоги до осіб, які бажають володіти та носити вогнепальну зброю, їхніх здібностей та навичок використання зброї;
- порядок отримання ліцензії на володіння та носіння вогнепальної зброї;
- вимоги до зберігання та використання вогнепальної зброї;
- порядок реєстрації вогнепальної зброї та контролю за її володінням та носінням;
- відповідальність за порушення встановлених правил володіння та носіння вогнепальної зброї.

На мою думку, проект Закону «Про право на цивільну вогнепальну зброю» є важливим кроком в захисті прав громадян на самозахист. Однак, я вважаю, що перед тим як приймати такий закон, необхідно провести ретельний аналіз ситуації з насильством в країні, та забезпечити відповідність закону з міжнародними нормами. В умовах воєнного стану, на нашу думку, це робити передчасно, так як прийняття такого закону не

має першочергового значення для безпеки держави і доцільно такий законопроект розглянути після закінчення війни в Україні.

Отже, легалізація зброї в Україні, в тому числі в період воєнного стану, є складним та багатогранним питанням, яке потребує серйозного аналізу та розгляду різних аспектів. Легалізація зброї може мати як позитивні, так і негативні наслідки.

Основними перевагами легалізації зброї є зміцнення прав людини на самооборону, зменшення кількості злочинів у результаті наявності зброї у населення, збільшення самостійності громадян у захисті власної безпеки. Недоліки легалізації зброї полягають у збільшенні ризику нещасних випадків, пов'язаних зі зброєю, відкритті додаткових каналів для здобування зброї злочинцями, загрози громадської безпеці.

У зв'язку з цим, прийняття рішення про легалізацію зброї повинно базуватись на розумній збалансованості між безпекою громадян та ризиками, пов'язаними зі зброєю. Необхідно проводити відповідну підготовку та навчання для отримання дозволу на володіння зброєю, а також встановлювати строгі вимоги до зберігання та використання зброї, щоб мінімізувати ризики нещасних випадків та зловживання зброєю. А цього можливо досягнути лише в мирний час, тобто в умовах воєнного стану проводити законодавче забезпечення легалізації зброї в Україні буде передчасним і недоцільним.

У проекті Закону «Про право на цивільну вогнепальну зброю» передбачено введення нових правил володіння та використання зброєю, а також удосконалення системи контролю та моніторингу зброєю. Проект Закону може стати кроком до збалансованого регулювання зброєвого питання в Україні та сприяти зміцненню прав людини на самооборону, але його ефективність залежатиме від правильної його реалізації та контролю.

Список використаних джерел

1. Проект закону України «Про вогнепальну зброю» від 01.12.2014 № 1135 Сайт Верховної Ради України <https://www.rada.gov.ua/news/Novyny/219896.html>.

2. Проект закону України «Про право на цивільну вогнепальну зброю» №5708; Сайт Верховної Ради України <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/27190>.

3. Щорічний звіт МВС України про стан злочинності в Україні: Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <https://mvs.gov.ua>.